

Lovforslag nr. L 50. Fremsat den 10. oktober 1991 af Kofod-Svendsen (KRF), Lysholm Christensen (KRF), Glønborg (KRF) og Jørgen Kvist Jensen (KRF)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om svangerskabsafbrydelse

§ 1

I lov om svangerskabsafbrydelse, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 633 af 15. september 1986, som senest ændret ved lov nr. 389 af 7. juni 1989, foretages følgende ændringer:

1. § 2 affattes således:

»§ 2. Selv om 12. svangerskabsuge er udlø- bet, kan en kvinde uden særlig tilladelse få sit svangerskab afbrudt, hvis indgrebet er nødven- digt for at redde hendes liv.«

2. § 4, stk. 1, affattes således:

»Justitsministeren opretter for hver amts- kommune og for Københavns henholdsvis Frederiksberg Kommune et eller flere samråd, der afgør sager efter § 3, § 5, stk. 2, § 6, stk. 2 og 3, og § 7. Et samråd består af 5 medlemmer, som beskikkes af justitsministeren for 4 år ad gangen. For hvert medlem beskikkes en sted- fortræder. Genbeskikkelse kan finde sted. Beskikkelse sker efter følgende regler:

- 1) 3 medlemmer udpeges af justitsministeren efter indstilling fra amtsrådet, i Køben- havns Kommune magistraten og på Frede- riksberg det sociale udvalg. Af disse skal én være medarbejder ved amtskommunen (kommunen) med juridisk eller social ud- dannelse, og 2 skal være læger.
- 2) 2 medlemmer udpeges af amtsrådet (i Kø- enhavns Kommune magistraten og på Frede- riksberg det sociale udvalg). Disse medlemmer skal have dokumenteret en særlig indsigt i de etiske og menneskelige spørgsmål, foretagelse af abort rejser.«

3. § 4, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Et samråds afgørelse kan indbringes for et ankenævn, der tillige fører tilsyn med samrådenes virksomhed. Ankenævnet, der op- rettes af justitsministeren, består af en formand og et antal andre medlemmer. Formanden skal have juridisk embedseksamen. I behandlingen af hver klagesag deltager mindst 5 medlemmer, herunder formanden eller et medlem, der op- fylder betingelserne for at kunne være for- mand for nævnet. Af de fire andre medlemmer skal 2 være læger, og 2 skal have dokumenteret en særlig indsigt i de etiske og menneskelige spørgsmål, foretagelse af abort rejser. For hvert medlem beskikkes en stedfortræder. Medlemmer og stedfortrædere beskikkes for 4 år ad gangen. Genbeskikkelse kan finde sted.«

4. § 4, stk. 4, ophæves.

Stk. 5 bliver herefter stk. 4.

5. § 8 affattes således:

»§ 8. Anmodning om svangerskabsafbrydel- se fremsættes over for en læge eller over for en amtskommune eller i København og på Frede- riksberg over for kommunen.

Stk. 2. Kvinden skal af en læge oplyses om indgrebets beskaffenhed og direkte følger og den risiko, der antages at være forbundet med indgrebet.

Stk. 3. Kvinden skal på den kommunale so- cialforvaltning i en samtale med en sagsbe- handler dels vejledes om de hjælpeforanstalt- ninger, samfundet kan yde til støtte for gen- nemførelsen af svangerskabet og til støtte efter barnets fødsel, dels have gennemdrøftet sin si- tuation i almindelighed. Kvinden skal oriente-

res om muligheden for at bortadoptere barnet.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 1992.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Hensigten med nærværende lovforslag er at undgå nogle af de over 20.000 provokerede aborter, der årligt foretages her i landet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 1

Efter forslagsstillernes opfattelse er adgangen efter de gældende regler til at få tilladelse til abort efter udløbet af 12. svangerskabsuge uden om samrådet for vidtgående. De giver mulighed for, at en overlæge på baggrund af mistanke om misdannelser hos barnet uden om samrådet kan beslutte, at der skal foretages abort, hvis der er fare for moderens legemlige eller sjælelige helbred.

Forslaget medfører, at en overlæge kun kan tage beslutning om, at der skal foretages abort uden om samrådet i de tilfælde, hvor der er akut fare for moderens liv, og hvor aborten nødvendigvis skal gennemføres for at redde det. Samrådene skal ifølge cirkulære nr. 55 af 19. marts 1976 om sagerne behandling holde møde efter behov og mindst én gang om ugen, hvis der er sager til afgørelse. Det er altså muligt at afvente et samrådsmøde, hvis der ikke er akut fare for moderens liv. Skal afgørelsen træffes inden et berammet møde, skal der indkaldes til et møde med kort varsel.

Til nr. 2, 3 og 4

Det foreslås, at antallet af medlemmer i samråd og ankenævn udvides fra 3 til 5. Forslaget medfører, at

den nuværende rent lægelige og sociale vurdering af behovet for abort suppleres med mere almindelige menneskers vurdering af de særlige etiske og menneskelige problemer, gennemførelsen af en abort rejser hos kvinden. Da det kræver et større personligt kendskab til de enkelte menneskers forståelse for og indsigt i de følelsesmæssige problemer, der normalt kan opstå efter en abort, foreslås det, at amtsrådet udpeger disse medlemmer til samrådet.

Til nr. 5

Med den foreslåede udvidede obligatoriske rådgivning både hos en læge og en sagsbehandler er der givet mulighed for en grundig gennemdrøftelse af kvindens muligheder for at undgå abort og af følgerne efter aborten.

Den gravide kvinde står ofte i en situation, hvor hun føler sig meget ensom og mangler adgang til en forsvarlig gennemdrøftelse af hele situationen. Under lægens og sagsbehandlerens samtaler med kvinden bør der lægges vægt på en grundig og positiv drøftelse af hendes muligheder for at give barnet en god og tryk opvækst og af mulighederne for at bortadoptere barnet straks efter fødslen, hvis hun ikke ønsker at beholde barnet. Barnets far bør, så vidt det er muligt, deltage i rådgivningen både hos lægen og hos sagsbehandleren.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 1992.